

COVID-19 käitumisjuhend sporditegevuse korraldajatele alates 26. augustist 2021

Lähtudes Vabariigi Valitsuse 23. augusti 2021 korraldusest nr 305 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ on alates **26. augustist 2021 sportimine, treenimine, noorsootöö, huvitegevus, huviharidus, spordivõistluste ning spordi- ja liikumisürituste (edaspidi ka tegevus)** lubatud ainult kontrollitud tegevusena (välja arvatud erivajadustega isikute tegevused ja riigi sõjalise kaitse või siseturvalisusega seotud tegevused).

Spordialaliidul on kohustus koostada spordivõistluste korraldajatele spordivõistluste korraldamise juhend, mis võtab arvesse käesoleva juhendi põhimõtteid, Terviseameti soovitusi ja vastava ala eripärasid. Juhend tuleb avalikustada spordialaliidu kodulehel.

Korralduse nr 305 terviktekst ja seletuskiri on kättesaadav [siit](#).

Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020.a korraldus nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ on alates 26. augustist 2021. aastast kehtetu.

Kontrollitud sporditegevuste läbiviimine

Kontrollitud tegevuste läbiviimine on lubatud järgmistel tingimustel:

- tegevuse eest vastutav isik võib tegevusi läbi viia **sisetingimustes mitte rohkem kui 6000 isiku ja välistingimustes mitte rohkem kui 12 000** isiku osalemisel ühe kalendripäeva kohta.
- tegevuses võib isik osaleda, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:
 - ta on alla 18-aastane (see tähendab ei ole veel 18-aastaseks saanud);
 - ta on erivajadusega, mille tõttu ei ole tema testimine tervislikku seisundit arvestades mõistlik;
 - ta on COVID-19 haiguse läbi põdenud, vaksineeritud või vaksineerituga võrdsustatud isik ning esitab enne tegevuses osalemist nimetatud asjaolude kohta tõendi;
 - ta on tegevusega seotud isik, kelle tööandja on töökeskkonna riskianalüüsis ette näinud ja rakendanud konkreetse tegevuskoha riskide maandamise meetmed, ning nimetatud isik on need nõuded täitnud;
 - ta on tegevuse eest vastutav isik (omanik, tippjuht) või tema esindaja või hädaabitööde tegemisega seotud isik;
 - ta esitab tõendi SARS-CoV-2 testi tegemise kohta, mille tulemus peab olema negatiivne ja mille peab olema teinud tervishoiuteenuse osutaja järgmistel tingimustel:
 - COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 antigeen-RTD test (edaspidi ka kiirtest) peab olema tehtud kuni 48 tundi enne tegevuses osalemist;
 - COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 RT-PCR test peab olema tehtud kuni 72 tundi enne tegevuses osalemist.
 - ta on teinud Terviseameti juhiste kohaselt üldapteegi tegevusloa omaja juures enesetestimiseks mõeldud kiirtesti, mille tulemus peab olema negatiivne ning mis peab olema tehtud kuni 48 tundi enne tegevuses osalemist.
- tegevuse eest vastutav isik võib korraldada kiirtesti tegemise tegevuse asukohas Terviseameti juhiste kohaselt. Tegevuses osalemiseks peab nimetatud testi tulemus olema negatiivne. Täpsem info: <https://www.terviseamet.ee/et/COVID-19-trukised> (juhised asutustele ja ettevõtetele). Kiirtesti tegemise kulu katab inimene, kes soovib osaleda tegevuses, välja arvatud juhul, kui tegevuse korraldaja vabatahtlikult pakub testimise võimalust ja selle kulu katmist.
- tegevuse eest vastutav isik ehk tegevuse korraldaja on kohustatud kontrollima eelpool nimetatud tõendi või testi tegemise ehtsust ning nende kehtivust või teiste asjaolude ilmnamist enne seda, kui isik osaleb tegevuses. Põhjendatud kahtluse korral on tegevuse eest vastutav isik

kohustatud tuvastama tõendi või testi esitaja isikusamasuse. Tõendi võltsimine või võltsitud tõendi kasutamine on karistatav. Tegevuse eest vastutaval isikul on keelatud isikuandmeid säilitada, välja arvatud juhul, kui isik annab selleks vastava nõusoleku.

5. tegevuse eest vastutavaks isikuks loetakse isikut, kes vastutab majandustegevuse ja igapäevase korralduse ning tegevuse juhtimise eest (näiteks spordiobjekti omanik). Tegevuse eest vastutav isik on füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema majandus- või kutsetegevusega. Tegevuse eest vastutav isik ning tegevuses osalev füüsiline isik on kohustatud sätestatud nõudeid täitma ning vastavat järelevalvet teostab Terviseamet. Tegevuse eest vastutavaks isikuks loetakse ka näiteks avaliku ürituse korraldajat. Tegevuses osalevaks isikuks loetakse eelkõige külastajat, pealtvaatajat, osalejat või klienti. Spordiobjekti omanik/haldaja lepivad spordiobjekti kasutavate spordiorganisatsioonidega kokku, kuidas toimub isikute nakkusohutuse kontrollimine igapäevase treening- ja võistlustegevuse raames.
6. **avalikus siseruumis** võivad isikud koos viibida ja liikuda hajutatult. Hajutatuse tagamine tähendab, et tagada tuleb, et isikute grupid või üksikisikud ei viibiks üksteisele liiga lähedal ning vahetus kontaktis. Piirang ei kehti koos liikuva või viibiva perekonna kohta või juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada. Avalik siseruum on ruum, mis on antud määratlemata isikute ringile kasutamiseks või on määratlemata isikute ringi kasutuses või milles võib viibida määratlemata isikute ring.
7. **siseruumides** tuleb tagada desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine Terviseameti juhiste kohaselt
8. riigi sõjalise kaitse ja siseturvalisusega seotud tegevustele **ei rakendata** eelnevat nakkusohutuse kontrollimise kohustust sportimise, treenimise, täienduskoolituse ja täiendõppe läbiviimisel.
9. **samuti ei laiene COVID-19 tõendite kontrollimise kohustus erivajadusega inimeste tegevustele.** Kontrollitud tegevustes võib osaleda erivajadusega isik, kelle puhul ei ole tema tervislikust seisundist tulenevalt testimine mõistlik. Tegemist ei ole absoluutse tingimusega, mille kohaselt erivajadusega isikud ei pea eelnevalt oma nakkusohutust tõendama. Kuid olukorras, kus vaktsineerimine ei ole nt inimese terviseseisundist tulenevalt soovituslik ning testimist ei ole ohutu inimese erivajadusest tulenevalt läbi viia, on võimalik erandit rakendada.
10. meetmeid kohaldatakse tegevust läbiviiva isiku ja tema püsiva majandustegevuse asukoha kohta.
11. **piiranguid ja meetmeid ei kohaldata** füüsiliste isikute tegevusele, kui tegevus on suunatud määratletud isikutele ja tegevus ei ole seotud tulu teenimisega ning spordiobjekti haldaja ei ole kehtestanud kontrollimise nõuet. Määratletud isikute all mõeldakse füüsilise isiku lähikondlasi, sõpru või tuttavaid ning selles tegevuses ei osale juhuslikke isikuid.
12. Eestil ja teistel Euroopa Liidu liikmesriikidel valmisid juuliks üle Euroopa Liidu ühtsetele standarditele vastavalt kolm COVID tõendit: EL-i digitaalne immuniseerimise tõend, EL-i digitaalne negatiivse PCR testi tõend ja digitaalne COVID-19 läbipõdemise tõend. Tõenditel olev QR-kood on loetav vastava rakendusega.
13. EL-i digitaalset tõendit võib näidata nii seadmest (nt telefon) kui ka prindituna. Samuti võib tegevuses osalemiseks ja toitlustusasutuses viibimiseks esitada teisi digisertifikaadiga samaväärseid tõendeid (nt paber kandjal immuniseerimispass, välisriigis väljastatud tõend), millega on võimalik tõendada enda vaktsineeritust, läbipõdemist või negatiivset testi tulemust. Tegevuse eest vastutav isik ei tohi kasutada tõendite kontrollimiseks ebausaldusväärseid rakendusi, mis andmeid ise salvestada ja edastada võivad, ning eelistada tuleks riigi poolt loodud kontroll.digilugu.ee rakendust. Täpsem info tõendite kontrollimiseks on leitav siit: <https://kkk.kriis.ee/et/kkk/covid-toendid/el-digitaalsed-covid-toendid>
14. maksimaalse kaitse saabumise ajaks loetakse vastavalt tootja juhiste peal Pfizer/BioNTechi vaktsiini Comirnaty puhul 7 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi, AstraZeneca vaktsiini Vaxzevria puhul 15 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi, Moderna COVID-19 vaktsiini puhul 14 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi ja Janssen COVID-19 vaktsiini puhul 14 kalendripäeva pärast ühte vaktsiinidoosi. Teiste käesolevas punktis nimetatud COVID-19 vaktsiinide puhul tuleb lähtuda konkreetse tootja juhistest maksimaalse kaitse saabumise kohta. Läbipõdenute vaktsineerimisel ühe doosiga lähtutakse maksimaalse kaitse saabumise puhul käesolevas punktis sätestatud aegadest

15. COVID-19 vaksineeritust, läbipõdemist, PCR või antigeeni kiirtesti tulemust tuleb kontrollida kõikidel isikutel, kes tegevuses osalevad ning kellele kehtib nakkusohutuse tõendamise nõue. See tähendab, et kui tuleb 10-liikmeline seltskond, siis peab kontrollima kõigi 10 isiku nakkusohutust. Kui isik ei tõenda oma nakkusohutust, puudub tal õigus tegevuses osaleda.
16. enne tegevuses osalemist ei pea nakkusohutust tõendama alla 18-aastane isik. See tähendab, et ta ei pea esitama tõendit negatiivse COVID-19 testi kohta, samuti ei nõuta talt tõendit vaksineerituse või COVID-19 läbipõdemise kohta. Kui vaksineeritusega hõlmatus alla 18-aastaste seas suureneb ning noortel on ajaliselt olnud võimalus ka teise vaktsiinidoosi saamiseks, vaadatakse kehtestatav vanusepiir üle ning vajaduse korral seda korrigeeritakse.
17. töökeskkonnas tagatakse nakkusohutus töökeskkonna hindamise ja riskianalüüsis tuvastatud riskide maandamiseks sobivate meetmete abil. Vastavad meetmed näeb ette tööandja või tööd korraldav isik töötervishoiu ja tööohutuse seaduse alusel. Sealhulgas peab riske maandama ka füüsilisest isikust ettevõtja ja teenuseosutaja.
18. 6000 ja 12 000 isiku arvulised piirangud on kehtestatud ühe kalendripäeva kohta ühe ürituse jaoks, sest ka mitmepäevaste ja mitmes asukohas toimuvate tegevuste, näiteks festivalide puhul, on oluline, et lubatud isikute arv, kes kokku puutuvad, oleks ühtselt piiritletud. Ühe kalendripäeva kohta tähendab, et neid nõudeid saab rakendada üksnes ühel kalendripäeval. Kui üritus või tegevus või teenuse osutamine kestab mitu päeva, peab igal päeval kontrollima uuesti tõendeid või märgistama osalejad (nt käepaelaga) selliselt, et pikem tõendi kehtivus on muul viisil tuvastatav.
19. kui päeva jooksul toimub samas siseruumis mitu võistlust, tagatakse vähemalt 30-minutiline paus ühe tegevuse lõpetamise ning järgmise alustamise vahel puhastus- ja desinfitseerimistööde ning ventileerimise jaoks. Treeningtegevuse puhul tagatakse ruumide regulaarne õhutamine päeva jooksul. Siseruume tuleb puhastada iga päev enne ja pärast tegevus vm kogunemise toimumist.
20. regulatsiooni ei rakendata üritustele, mis on hajutatud erinevate asukohtade vahel, näiteks linnaruumis toimuvatele üritustele, nt Vanalinna päevad ehk üritused, kus inimesed liiguvad ühest tegevuskohast teise.
21. kui on tegemist välitingimustes toimuva piiramata territooriumiga tegevusega, siis osalejate arvule piirangut ei seata, samuti ei ole siis nakkusohutuse kontrollimise kohustus. See kehtib näiteks selliste tegevuste korraldamise kohta, mis toimuvad ühes linna asumis või kogu asustusüksuses, kus inimesed on pidevas liikumises ning ei ole võimalik määratleda kindla koha ja osalejatega üritust või tegevust.
22. Kui üritus või tegevus on jaotatud mitme territooriumi vahel, millest üks tegevuse osa toimub määratlemata territooriumil ehk piiramata alal (nt linnatänavatel, looduses, metsas või rannal või üle Eesti), siis piiranguid piiritlemata alal toimuvale tegevusele ei kohaldata. Samas, kui ürituse üks osa toimub piiramata alal ning sama ürituse teine osa toimub konkreetses asukohas ehk piiritletud alal, kus toimub piletite kontroll, toitlustamine, kontsert, kogunemine või muu sarnane tegevus, siis viimasele rakendatakse COVID-19 tõendite kontrollimise nõuet.
23. kui tegemist on suure alaga, kus tegevus toimub, ja see ei eristu muust tavapärasest ühiskondlikust ruumist, siis tõendite nõuet ei rakendata. Samu põhimõtteid tuleb rakendada ka välitingimustes spordivõistluste ja -ürituste juures, kus on kasutatud välitingimustes piiramata ala erisust. Kuid piiratud alaks tuleb lugeda nt stardikoridori, enne stardikoridori sisenemist toimuv võistlejate kontroll, numbrite väljastamine jm. See tähendab, et isegi kui võistlus ise toimub piiramata alal - metsas või linnatänavatel, siis enne starti tuleb korraldajatel eelnev nakkusohutuse kontrollimine tagada.
24. inimesel on võimalik tõendada vaksineeritust immuniseerimispassiga, mille väljastamist on võimalik paluda tervishoiuteenuse osutajalt paber kandjal. Inimesed, kes on vaksineeritud välismaal olles, saavad vaksineeritust tõendada, esitades immuniseerimispassi, selle koopia või vastava tõendi (sh EL nõuetele vastav COVID-19 digitaalne vaksineerimise tõend), millel muu hulgas kajastuvad ladina või slaavi tähestikus, eesti, vene või inglise keeles immuniseeritud isiku isikuandmed, nt haigus, mille vastu immuniseeriti, immuniseerimise kuupäev, immuunpreparaat, mida kasutati, mitu annust on isikule manustatud, tõendi väljastaja andmed jm.

25. tõendiks võib olla teise riigi andmebaasi väljatrükk, mis on ametlikult kinnitatud. Isikud, kes on Eestis COVID-19 haiguse läbi põdenud, saavad ise oma andmetega tutvuda digilugu.ee portaalis ning genereerida endale digitaalse tõendi. Need, kes on haiguse läbi põdenud väljaspool Eestit, saavad läbipõdemist tõendada, esitades teise riigi arsti väljastatud tõendi läbipõdemise kohta, millel kajastuvad ladina või slaavi tähestikus, eesti, vene või inglise keeles isiku isikuandmed (nt läbipõdemise aeg, terveks tunnistamise kliiniline alus, testimise läbimise korral analüüsi meetoodika, selle tulemus, testi tegemise koht, aeg, tegija ning viimase andmed).
26. COVID-19 testi, sealhulgas antigeeni kiirtesti tegemine võib osalejale tähendada üritusel osalemise või teenuse kasutamise hinnatõusu antigeeni kiirtesti tegemise kulu võrra. Arvestades rahvatervise huve ja üritusel osalemise või teenuse kasutamise riski maandamist, on selline lisakulu põhjendatud.
27. praegu on Euroopa turul saada professionaalseks kasutamiseks mõeldud COVID-19 antigeeni kiirtestid. See tähendab, et need testid on mõeldud kasutamiseks tervishoiutöötaja poolt või tervishoiutöötaja juhendamise all. Tervishoiutöötaja väljastab isikule ka tõendi testi tulemusega, mida isik saab tegevuse korraldajale näidata. Kui tegevuse korraldaja soovib korraldada enne tegevuse algust kiirtesti tegemist tervishoiutöötajateta, siis tuleb sel juhul järgida Terviseameti juhiseid ning sel juhul kehtib kiirtest ainult konkreetse tegevuse raames, mitte 48 tundi nagu tervishoiutöötaja poolt tehtud kiirtest.
28. apteekides enesetestimise sujuvamaks läbiviimiseks töötatakse täpsem korraldus välja Terviseameti juhiseina või täiendatakse Terviseameti juhiseid enesetestimise kohta.
29. pileтите müügi puhul peab korraldaja tagama selle, et piletil ja piletimüügi keskkonnas oleks olemas informatsioon ja sisenemise tingimused.
30. kehtestatud piirarvu hulka loetakse kõik tegevuses osalevaid isikuid (nii korraldajad, alla 18-aastased, vaksineeritud, läbipõdenud, testitud).
31. spordialaliit või spordiklubi võib kehtestada eelnimetatud nõuetest rangemaid nõudeid, kui see aitab viiruse leviku tõkestamisele kaasa.
32. tegevuse korraldamisega seotud teenindaval personalil (sealhulgas kohtunikud, korraldajad, treenerid) on soovitatav siseruumides kanda maske.
33. välditakse käitlemist, kallistamist ja muid otseseid kontakte, et takistada võimalikku piisknakkuse edasikandumist.
34. haigusnähtudega isikute (nii võistlejate kui võistluste korraldajate) osalemine tegevustes keelatakse. Tegevuse korraldajal on õigus haigusnähtudega isik ja temaga kokku puutunud isik või isikud ära saata.
35. Desinfitseerimisvahendite olemasolu ja vahendite puhastuse peab tagama tegevuse korraldaja, siseruumides (kui neid piiratult kasutatakse) rajatise haldaja.
36. tegevuse korraldaja tagab, et isikud ei koguneks võistluspaiga territooriumil suurematesse isetekkelistesse gruppidesse ega jääks pärast võistlust territooriumile.
37. tegevuse korraldaja vastutab, et riskirühmadesse kuuluvate isikute (eelkõige vanemaealiste, krooniliste haiguste ja immuunpuudulikkusega inimeste) kokkupuude teiste isikutega oleks minimaalne. Vajaduse korral kasutatakse isikukaitsevahendeid.
38. tegevuse osalejaid tuleb tegevuses osalemise tingimustest ja eeskirjadest teavitada.

Kui võistlusele saabub sportlasi, treenereid, korraldajaid **kolmandatest riikidest** (näiteks Venemaa, Valgevene, Ukraina, Türgi, USA), siis tuleb info nende isikute kohta edastada vähemalt viis tööpäeva enne isiku saabumist Politsei- ja Piirivalveametile (ppa@politsei.ee). Edastada tuleb järgmine info: isiku ees- ja perekonnanimi; sünniaeg; sugu; dokumendi number; kontaktid (telefon ja e-mail); saabumise aeg (kuupäev ja kellaaeg) ja riiki sisenemise koht (piiripunkt, lennujaam, sadam). Oluline on riik, kust isik saabub, mitte isiku kodakondsus. Juhime tähelepanu, et nädalavahetusi kirju üle ei vaadata ja nimekirjad saata tööpäeva raames

Spordivõistlustena ei käsitleta virtuaalvõistlusi, kus puudub konkreetne tähistatud võistluskoht ning osaleja valib korraldaja määratud ajavahemikus ise osalemiseks sobiva aja ja koha.

Hügieeni ja puhtuse tagamise meetmed

- Siseruumide (sh tualettruumide) kasutamisel tagatakse puhtus Terviseameti soovitude järgi. Soovitused leiab [siit](#).
- Oluline on jälgida kätehügieeni: võimaluse korral pestakse käsi voolava sooja vee ja seebiga või kasutatakse desinfitseerimisvahendit. Käte desinfitseerimisvahendid tuleb paigutada liikumisteedele nähtavasse kohta. Kätepesu juhendi leiab [siit](#).
- Piisknakkuse leviku tõkestamiseks kaetakse aevastades või köhides oma suu ja nina küünarvarre või salvrätikuga. Salvrätik ja teised isikukaitsevahendid visatakse kohe pärast kasutamist selleks ettenähtud tähistatud prügikasti ning pestakse käed.

Tuleb arvestada, et COVID-19 on viirus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt kontaktis nakkusohtliku inimesega, kellel on nakkusele iseloomulikud sümptomid.

Tegevuse korraldamise ja meetmete nõuete täitmise eest vastutab võistluse korraldaja. Viiruse leviku tõkestamise meetme nõuetekohaselt täitmata jätmisel rakendatakse korraldajate seaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha maksimaalne suurus on 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning tõkestada viiruse levikut, võib määrata korduvalt.

Eelnimetatud nõudeid tuleb täita kuni Vabariigi Valitsuse järgmiste korralduste avalikustamiseni.